

ANALYSE VAN DE OPENBARING (2)

Serie A: De eerste zes zegels (4.1-7.17)

ACHTERGROND

Ongeveer rond 95 na Christus krijgt Johannes zijn visioenen van de *Openbaring*. Dan zijn er inmiddels zo'n zestig jaren verstreken na de hemelvaart van Jezus. De mensen van Jezus' generatie zijn bijna allemaal gestorven. Hij had gezegd dat hij naar de Vader ging om een plaats voor zijn volgelingen voor te bereiden en dat hij daarna zou terugkomen om hen dan bij zich te nemen. Jezus had ook gezegd dat hij met hen zou zijn, tot aan het einde. Maar wachten duurt lang. En met het verstrijken van de jaren is het geestelijke leven van de gelovigen deels in verval geraakt. Dat is God niet ontgaan. Maar hij wil hen bewaren voor zijn koninkrijk en hen goed voorbereiden op die dag. Daarom geeft hij visioenen aan Johannes waaruit blijkt dat hij nog steeds aanwezig is bij zijn volk hier op aarde (d.i. de Mensenzoon "te midden van de kandelaars"; zie 1.12-19), dat hij ook precies weet wat er geworden is van het geestelijke leven van deze zeven gemeenten (zie hoofdstuk 2 en 3), en dat de tijd van de wederkomst van Jezus heel dichtbij is (1.3 en 1.7). In hoofdstuk vier vers één lezen we dat Johannes de instructie krijgt dat hij naar de hemel moet 'opklimmen'. Daar zal God hem bekend gaan maken wat "na dezen geschieden moet" (vergelijk 1.1). Het verslag daarvan vinden we vanaf hoofdstuk vier tot het einde van *Openbaring*. We beginnen met serie A, waarvan de eerste zes zegels (4.1-7.17).

INLEIDING (4.1-5.14)

God, het Lam, en de verzegelde boekrol

Voordat Johannes zijn visioenen over de toekomst krijgt, ontvouwt zich een bijzonder indrukwekkend schouwspel voor zijn ogen. Hij ziet God, gezeten op zijn hemelse troon, met een verzegelde boekrol in zijn rechterhand. Hij wordt door alle wezens rondom de troon geëerd en aanbeden omdat hij de *Schepper* is van alles wat bestaat. Dan ziet Johannes ook een lam staan, als geslacht. Dit lam blijkt Jezus voor te stellen. Hij is *het Lam* dat door alle schepselen in de hemel en op aarde wordt geloofd en geprezen omdat hij de mensen met zijn bloed heeft gekocht en tot priesters voor God heeft gemaakt (5.9-12). Op grond daarvan is alleen hij waardig om de zegels te verbreken. God, de Schepper, en Jezus, de Verlosser, staan dus aan de oorsprong van de *Openbaring*. We zullen zien dat ze door heel het boek aanwezig zijn, en aan het einde staan zij ook weer centraal.

De verzegelde boekrol: inhoud en doelgroep

Wie de Proloog nog in gedachten heeft, zal onmiddellijk herkennen wat hier plaatsvindt. Want daarin vermeldde Johannes immers dat God 'een openbaring' over de toekomst had, en die aan Jezus gaf, die hem op zijn beurt aan Johannes liet doorgeven (1.1). Johannes moest alles opschrijven en aan de zeven gemeenten bekendmaken (1.11). Johannes prijst Jezus in de Proloog omdat die "ons uit onze zonden verlost heeft door zijn bloed". Met "ons" (1.5) worden daar dus de zeven gemeenten bedoeld omdat zij (en Johannes) in deze verzen in beeld zijn (1.4-6). Maar "ons" omvat méér dan Johannes en de zeven gemeenten. Want in de hemelse troonzaal wordt het Lam geprezen omdat hij "(hen) uit alle stam en taal en volk en natie gekocht heeft" met zijn bloed (5.9-10). Dat geeft een breder perspectief. De inhoud van de *Openbaring* is bestemd en van belang voor alle gelovigen uit alle tijden. Zij zijn állemaal gekocht met het bloed van het Lam, vanaf de zeven gemeenten tot aan de wederkomst. We mogen dus concluderen dat de verzegelde boekrol Gods *Openbaring* bevat over de toekomst. Het Lam mag de zegels verbreken en alles bekend maken. De doelgroep bestaat in eerste instantie uit de zeven gemeenten, maar omvat ook de gelovigen uit alle eeuwen. Dit zal ook blijken uit de visioenen die volgen. Wat gaat er allemaal nog gebeuren? Het Lam zal het openbaren.

Dat Jezus de zegels van de boekrol mag openen, leidde tot grote blijdschap in de hemel. Maar op aarde lijkt daar op het eerste gezicht weinig reden toe te zijn. Want als het Lam de zegels opent, ontvouwen zich de volgende taferelen voor het oog van Johannes.

DE EERSTE VIER ZEGELS (6:1-8)

De vier ruiters

Hij ziet een viertal ruiters verschijnen. De **eerste** heeft een boog en is gezeten op een wit paard. Hij ontvangt een zegekroon en trekt erop uit om te overwinnen. We hebben er echter geen idee van wie hij is, wie hem de kroon geeft en wie overwonnen worden. Dan ziet Johannes een **tweede** ruiter, nu op een rossig paard. Hem wordt een groot zwaard gegeven en hij neemt de vrede weg van de aarde: de ene mens vermoordt de andere. Ook bij dit zegel weten we nog niet wie die ruiter is en wie nu precies worden vermoord of de moordenaars zijn. De **derde** ruiter berijdt een zwart paard. Hij heeft een weegschaal in zijn hand. Johannes hoort een stem en uit wat wordt gezegd, blijkt dat hier schaarste wordt uitgebeeld. De **vierde** en laatste ruiter zit op een vaal paard. Van deze ruiter wordt wél gezegd wie hij is. Hij is de Dood en het dodenrijk volgt hem op de voet. Hun wordt macht gegeven om door middel van het zwaard, honger, de zwarte dood en de wilde dieren een vierde deel van de aarde te doden. Maar nog steeds kunnen we op grond van de tekst niet zeggen wie de andere drie ruiters en hun slachtoffers zijn. Daar komt echter verandering in.

HET VIJFDE EN ZESDE ZEGEL (6.9-17)

Het vijfde zegel: daders en slachtoffers (6:9-11)

Bij het vijfde zegel komt aan het licht wie de daders en slachtoffers zijn. De *daders* zijn "hen, die op de aarde wonen" (6.10). De *slachtoffers* zijn door hen van het leven beroofd "om het woord van God en om het getuigenis dat zij hadden" (6.9). Zij roepen nu tot God om recht en gerechtigheid. In antwoord daarop krijgen ze witte klederen, maar verder moeten ze nog "een korte tijd" geduld hebben. Eerst moet het getal van de slachtoffers "vol" zijn en dan pas zal Gods oordeel plaatsvinden.

Het zesde zegel: Gods oordelen worden aangekondigd (6:12-17)

Dat oordeel wordt onder het zesde zegel aangekondigd. Als teken dat het aanstaande is, wordt de hele kosmos als het ware ontwricht. En zij "die op de aarde wonen", weten dan niet meer waar ze het moeten zoeken. Ze realiseren zich nu dat ze in wezen tegen God en het Lam hebben gestreden en wat hen nu boven het hoofd hangt. Daarom roepen ze in doodsangst uit dat "de grote dag van hun toorn is gekomen en wie kan bestaan?"

Vóórdat Johannes gaat zien wat die oordeelsdag hen zal brengen, volgt eerst een intermezzo (onderbreking), bestaande uit twee visioenen.

Intermezzo (7:1-17)

- a) *De verzegeling van de 144.000 (7:1-8)*. Het eerste visioen geeft antwoord op de vraag wie kan bestaan als "de grote dag van hun toorn" aanbreekt. We horen een engel zeggen dat eerst de "knechten van onze God" verzegeld moeten worden met "het zegel van de levende God". Daardoor zullen zij kunnen "bestaan" als zo meteen Gods oordeelswinden over de aarde gaan waaien. Voor de zeven gemeenten moet het een hele geruststelling zijn, te weten dat de gelovigen de dag van de toorn van God en het Lam met vertrouwen tegemoet kunnen zien.
- b) *De grote schare voor de troon (7.9-17)*. Vervolgens ziet Johannes "een grote schare" voor de troon van God staan. Zij zijn degenen die uit "de grote verdrukking" komen. Maar het leed is nu geleden, want "God zal alle tranen van hun ogen afwissen". En deze schare weet aan wie ze alles te danken hebben: "De zaligheid is van onze God... en van het Lam", zo roepen ze "met luider stem" (vs10). Dit tweede visioen is ongetwijfeld bedoeld als bemoediging voor alle gelovigen die in tijden van vervolging God trouw willen blijven en dat met hun leven moeten bekopen.

De zeven gemeenten zullen bij het voorlezen van het boek vast met ingehouden adem kennis hebben genomen van de gebeurtenissen die zich tot dusver hebben voltrokken, en vol spanning hebben uitgezien naar wat er gaat gebeuren als het zevende zegel wordt geopend. Als dat inderdaad

zo is, blijken ze niet de enigen te zijn. Voordat dit zegel geopend wordt, heerst er in de hemel zelfs een half uur algehele stilte.

SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE EERSTE ZES ZEGELS

<p style="text-align: center;">SERIE A: DE EERSTE ZES ZEGELS (4.1-7.17)</p> <p>INLEIDING: De verzegelde boekrol <i>God de Schepper: de verzegelde boekrol</i> <i>Het Lam de Verlosser: "waardig te openen"</i></p>
<p>VERVOLGING (ZEGELS I - IV) Ie: ruiter op wit paard Ile: ruiter op rossig paard Ile: ruiter op zwart paard Ive: ruiter op vaal paard</p>
<p>WAARSCHUWING (ZEGELS V – VI) Ve: "Hoelang ... tot oordeel?" Tot getal vol is... Vle: WAARSCHUWING: tekenen van het oordeel "Wie kan bestaan?"</p>
<p style="text-align: center;"><i>1^e intermezzo</i> <i>144.000 verzegelden (veilig op aarde)</i> <i>De grote schare (veilig in de hemel)</i></p>

Fig.5 De eerste zes zegels: thema's en structuur

Uit het overzicht valt gemakkelijk af te lezen dat de zes zegels zijn samengesteld uit

- 1) een inleiding waaruit blijkt dat God en het Lam 'in control' zijn wat de toekomst betreft;
- 2) het thema 'vervolging'
- 3) het thema 'waarschuwing'
- 4) een intermezzo met een bemoediging voor de gelovigen uit alle tijden:
 - a) Gods dienaren worden verzegeld en zijn veilig wanneer Gods oordelen de aarde zullen treffen
 - b) Gods trouwe getuigen (de slachtoffers van vervolging) zullen mettertijd veilig in de hemel zijn.

(Wordt vervolgd)